

Sygn. akt III AUa 248/17

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 października 2017 r.

Sąd Apelacyjny w Lublinie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący - Sędzia	SA Elżbieta Gawda
Sędziowie:	SA Barbara Hejwowska SA Małgorzata Rokicka - Radoniewicz (spr.)
Protokolant: st. prot. sądowy Joanna Malena	

po rozpoznaniu w dniu 26 października 2017 r. w Lublinie

sprawy Z. Z.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w L.

o prawo do emerytury pomostowej

na skutek apelacji Z. Z.

od wyroku Sądu Okręgowego w Lublinie

z dnia 2 lutego 2017 r. sygn. akt VIII U 1864/15

oddala apelację.

Małgorzata Rokicka-Radoniewicz Elżbieta Gawda Barbara Hejwowska

III AUa 248/17

UZASADNIENIE

Organ rentowy – Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. decyzją z dnia 16 października 2015 roku odmówił Z. Z. prawa do emerytury pomostowej wobec niespełnienia przesłanki 15 letniego okresu zatrudnienia w warunkach szczególnych.

Od tej decyzji odwołanie do Sądu Okręgowego w Lublinie wniósł Z. Z. domagając się zmiany decyzji i podnosząc, że ma 15 letni okres pracy w warunkach szczególnych.

Sąd Okręgowy w Lublinie wyrokiem z dnia 2 lutego 2017 roku oddalił odwołanie. Sąd Okręgowy ustalił, że Z. Z., urodzony (...), w dniu 24 sierpnia 2015 roku złożył wniosek o przyznanie emerytury pomostowej, wskazując że nie jest on członkiem otwartego funduszu emerytalnego.

Na podstawie przedłożonych wraz z wnioskiem oraz zgromadzonych w aktach ubezpieczeniowych dokumentów organ emerytalny ustalił na dzień 1 stycznia 1999 r. łączny okres podlegania ubezpieczeniom w wymiarze 26 lat, 9 miesięcy i 4 dni okresów składkowych i nieskładkowych, w tym 2 lata i 20 dni okresów nieskładkowych. Nadto organ emerytalny uwzględnił do okresów pracy w warunkach szczególnych łącznie 12 lat, 4 miesiące i 4 dni, przy czym zaliczono okresy:

- od dnia 15 grudnia 1972 roku do 25 kwietnia 1974 roku,
- od dnia 7 maja 1976 roku do 31 grudnia 1976 roku,
- od 15 czerwca 1981 roku do 22 lipca 1984 roku,
- od 11 lutego 1985 roku do 31 sierpnia 1988 roku,
- od 16 stycznia 1989 roku do 23 stycznia 1991 roku,
- od 1 września 2010 roku do 24 czerwca 2011 roku,
- od 1 września 2011 roku do 29 czerwca 2012 roku.

Organ rentowy nie uwzględnił do pracy wykonywanej w szczególnych warunkach okresów zatrudnienia od 9 czerwca 1970 roku do 10 marca 1972 roku oraz od 3 maja 1972 roku do 28 lipca 1972 roku w Zakładzie (...) w S. na stanowisku pracownika fizycznego gdyż wnioskodawca nie przedstawił żadnego dokumentu potwierdzającego taką pracę, a także okresu od 3 września 2012 roku do 24 grudnia 2012 roku w (...) Sp. z o.o. w J. na stanowisku kierowcy autobusu w transporcie publicznym z uwagi na brak zgłoszenia takiego charakteru pracy na druku ZUS (...).

Z. Z. pracował w (...) Przedsiębiorstwie (...) w B., Zakładzie (...) w S. w okresach od 9 czerwca 1970 roku do 10 marca 1972 roku oraz od 3 maja 1972 roku do 28 lipca 1972 roku w pełnym wymiarze czasu pracy jako pracownik fizyczny. Do jego obowiązków należały wszelkie prace transportowe w tartaku – przenoszenie i przepychanie kłód drewnianych, wynoszenie gotowych desek i układanie ich do suszenia, sztaplowanie ich (tj. przekładanie klockami drewnianymi), od czasu do czasu zastępował pilarzy, którzy odcinali piłą części desek, które nie nadawały się produkcji.

W okresie od 3 września 2012 roku do 24 grudnia 2012 roku Z. Z. zatrudniony był w (...) Sp. z o.o. w J. na stanowisku kierowcy. W tym okresie stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wnioskodawca wykonywał prace kierowcy autobusu w transporcie publicznym. Pracodawca dokonał zgłoszenia wnioskodawcy na druku ZUS (...) jako zatrudnionego w szczególnych warunkach w dniu 6 listopada 2015 roku.

Sąd Okręgowy zwrócił się do organu rentowego o wyliczenie hipotetycznego stażu pracy w warunkach szczególnych, przy uwzględnieniu spornych okresów pracy w (...) Przedsiębiorstwie (...) w B., Zakładzie (...) w S. w okresach od 9 czerwca 1970 roku do 10 marca 1972 roku oraz od 3 maja 1972 roku do 28 lipca 1972 roku oraz w (...) Sp. z o.o. w J. i ten wyniósł 14 lat, 7 miesięcy i 21 dni.

Powyższy stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił w oparciu o dowody z dokumentów zgromadzonych w aktach ubezpieczeniowych oraz aktach osobowych, które zostały obdarzone wiarą jako autentyczne i rzetelne, a przez to prawdziwe. Sąd obdarzył również wiarą zeznania złożone przez wnioskodawcę – były one logiczne i rzetelne, pozwany organ rentowy ich nie kwestionował.

Sąd Okręgowy orzekł, że ustawowe przesłanki prawa do emerytury pomostowej zostały wskazane w ustawie z dnia 19 grudnia 2008 roku o emeryturach pomostowych (Dz. U. Nr 237, poz. 1656 ze zm.). Zgodnie z art. 4 w/w ustawy prawo

do emerytury pomostowej, z uwzględnieniem art. 5-12, przysługuje pracownikowi, który spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) urodził się po dniu 31 grudnia 1948 r.;
- 2) ma okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze wynoszący co najmniej 15 lat;
- 3) osiągnął wiek wynoszący co najmniej 55 lat dla kobiet i co najmniej 60 lat dla mężczyzn;
- 4) ma okres składkowy i nieskładkowy, ustalony na zasadach określonych w art. 5-9 i art. 11 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiet i co najmniej 25 lat dla mężczyzn;
- 5) przed dniem 1 stycznia 1999 r. wykonywał prace w szczególnych warunkach lub prace w szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy lub art. 32 i art. 33 ustawy o emeryturach i rentach z FUS;
- 6) po dniu 31 grudnia 2008 r. wykonywał pracę w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3;
- 7) nastąpiło z nim rozwiązanie stosunku pracy.

Jedną więc z przesłanek jest wykonywanie przez 15 lat pracy w szczególnych warunkach tak w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 po dniu 31 grudnia 2008 roku jak i przed 1 stycznia 1999 roku w rozumieniu starych przepisów.

Z ustaleń dokonanych w niniejszym postępowaniu, iż wnioskodawca pracował co prawda w szczególnych warunkach przed dniem 1 stycznia 1999 roku, jak i pod dniu 31 grudnia 2008 roku jednak po zsumowaniu okresów uznanych przez ZUS jako okresy pracy w szczególnych warunkach oraz okresów spornych w tym postępowaniu wskazać należy, iż wynoszą one 14 lat, 7 miesięcy i 21 dni, a więc są niewystarczające do przyznania prawa do emerytury pomostowej. Wnioskodawca w toku postępowania nie wskazywał innych okresów wykonywania pracy w szczególnych warunkach poza zatrudnieniem w Zakładach (...) w S. i zatrudnienia w (...) Sp. z o.o. w J..

Sąd Okręgowy podniósł, że pracodawca (...) Sp. z o.o. ostatecznie dokonał niezbędnego zgłoszenia wnioskodawcy jako osoby wykonującej pracę w szczególnych warunkach. Odnośnie zaś okresów pracy w (...) w S., to w ocenie Sądu wnioskodawca nie wykazał w sposób dostateczny, iż w spornych okresach wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracę w warunkach szczególnych. Jak wyżej wskazano jednak, nawet zaliczenie tych okresów nie spowoduje ustalenia, iż Z. Z. wykonywał pracę w warunkach szczególnych w rozumieniu ustawy o emeryturach pomostowych przez 15 lat, a co za tym idzie nie było możliwości, aby ustalić mu prawo do emerytury pomostowej.

Od tego wyroku apelację wniósł wnioskodawca Z. Z. zaskarżając wyrok w całości.

Wyrokowi zarzucał naruszenie prawa procesowego art.233 kpc poprzez błędną ocenę zgromadzonego materiału dowodowego przez przyjęcie, że okres odbycia przez skarżącego służby wojskowej od 26 kwietnia 1974 roku do 13 kwietnia 1976 roku nie podlega zaliczeniu do stażu pracy wykonywanej w szczególnych warunkach i w konsekwencji przyjęcie, że odwołujący nie spełnia warunków dla przyznania emerytury w zakresie pracy w warunkach szczególnych.

Wnosił o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez przyznanie odwołującemu prawa do emerytury.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja nie jest zasadna i nie zasługuje na uwzględnienie.

Istotą sporu było ustalenie, czy wnioskodawca, który spełnia pozostałe przesłanki do uzyskania prawa do emerytury pomostowej wymienione w art. 4 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 roku o emeryturach pomostowych (Dz. U. Nr

237, poz. 1656 ze zm.) – urodził się po dniu 1 stycznia 1948 roku, osiągnął wiek 60 lat, wykazał wymagany okres ubezpieczenia 25 lat, rozwiązał stosunek pracy oraz przed dniem 1 stycznia 1999 roku wykonywał prace w warunkach szczególnych w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy lub art. 32 i art. 33 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, po dniu 31 grudnia 2008 r. wykonywał pracę w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 oraz – wykazał ma okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze wynoszący co najmniej 15 lat.

Organ rentowy uznał za udowodniony okres pracy w warunkach szczególnych wymienionych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze od dnia 15 grudnia 1972 roku do 25 kwietnia 1974 roku, od dnia 7 maja 1976 roku do 31 grudnia 1976 roku, od 15 czerwca 1981 roku do 22 lipca 1984 roku, od 11 lutego 1985 roku do 31 sierpnia 1988 roku, od 16 stycznia 1989 roku do 23 stycznia 1991 roku oraz okresy wymienione w załączniku do ustawy o emeryturach pomostowych od 1 września 2010 roku do 24 czerwca 2011 roku, od 1 września 2011 roku do 29 czerwca 2012 roku oraz w toku postępowania okres zatrudnienia w (...) Sp. z o.o. w J. od 3 września do 24 grudnia 2012 roku – łącznie 12 lat 7 miesięcy i 28 dni. Nawet po doliczeniu do tego bezspornie udowodnionego okresu pracyokresu s

pracy w warunkach szczególnych również okresu służby wojskowej pełnionej od 26 kwietnia 1974 roku do 13 kwietnia 1976 roku (przy uwzględnieniu wniosku zgłoszonego apelacji) wnioskodawca legitymuje się okresem pracy w warunkach szczególnych w ilości 14 lat, 7 miesięcy i 16 dni.

Wnioskodawca w odwołaniu domagał się uznania za pracę w warunkach szczególnych okresu zatrudnienia w (...) Przedsiębiorstwie (...) w B., Zakładzie (...) w S. w okresach od 9 czerwca 1970 roku do 10 marca 1972 roku oraz od 3 maja 1972 roku do 28 lipca 1972 roku (łącznie rok, 11 miesięcy i 28 dni). Sąd Okręgowy po zliczeniu wszystkich przedstawianych przez wnioskodawcę okresów zatrudnienia w tym również okresu pracy w tartaku, ustalił, że wynoszą one mniej niż 15 lat i uznał, że zbędne jest prowadzenie szczegółowego postępowania na okoliczność charakteru wykonywanej przez wnioskodawcę pracy w tym spornym okresie. W związku z powyższym Sąd Apelacyjny postanowił uzupełnić postępowanie dowodowe przez przeprowadzenie dowodu z zeznań wnioskodawcy na okoliczność wykonywanej w tym okresie pracy i stanowisk przez niego zajmowanych. Z zeznań wnioskodawcy (e-protokół rozprawy apelacyjnej k.2:10 do 5:31) wynika, że pracował wówczas jako robotnik wykonując różne powierzone mu przez kierownika prace – układał deski, przenosił bale i układał je, sprzątał, zastępował pilary przy traku, przecierał kłody. Okoliczności te potwierdzają wystawione przez pracodawcę świadectwa pracy z dnia 7 lipca 1987 roku i 28 grudnia 1988 roku (k.11 i 12 akt rentowych). W świadectwach tych pracodawca wskazała, że wnioskodawca był zatrudniony jako pracownik fizyczny bez określenia konkretnego stanowiska pracy. Wnioskodawca podnosił, że w jego ocenie była to praca bardzo ciężka, dlatego traktował ją jako pracę w warunkach szczególnych.

Przepis § 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.) jednoznacznie stanowi, że okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w tym rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy. Akta osobowe i wyjaśnienia wnioskodawcy jednoznacznie wskazują, że wnioskodawca, był wówczas zatrudniony w tartaku jako pracownik fizyczny wykonujący różne powierzone mu czynności, z których żadna nie jest wymieniona wykazie A stanowiącym załącznik do rozporządzenia jako praca w warunkach szczególnych. Podkreślić należy, że o uprawnieniach pracownika wynikających z pracy w szczególnych warunkach decyduje łączne spełnienie określonych w nim przesłanek, a przekonanie pracownika o wysokiej szkodliwości warunków pracy jest wystarczające do uznania takiej pracy za pracę w szczególnych warunkach. W Dziale VI Wykazu A są wymienione prace w przemyśle drzewnym, które są traktowane jako prace w warunkach szczególnych: obsługa urządzeń do mechanicznego rozdrabniania drewna (produkcja rębków) (poz.3), prace przy suchej destylacji drewna i węgla aktywnego (poz.4), impregnowanie drewna metodą dyfuzyjną i ręczną oraz wybielanie wikliny (poz.5), prace w klejowniach z użyciem klejów zawierających rozpuszczalniki organiczne (poz.7), politurowanie ręczne (poz.8), hydrotermiczna obróbka drewna (poz.17). Wnioskodawca wykonywał różne czynności w tartaku, przy czym

żadna z wykonywanych przez niego czynności nie odpowiadała rodzajowi prac wymienionych powyżej jako praca w warunkach szczególnych.

Podsumowując powyższe rozważania Sąd Apelacyjny stwierdza, że wnioskodawca nie spełnia warunków do uzyskania prawa do emerytury pomostowej wobec nieudowodnienia 15 letniego okresu pracy w warunkach szczególnych nawet po wliczeniu służby wojskowej pełnionej w okresie zatrudnienia na stanowiskach wymienionych w wykazie.

Z tych względów i na mocy powołanych powyżej przepisów oraz na podstawie art.385 kpc Sąd Apelacyjny orzekł, jak w sentencji.